

АНЂЕЛКА ПЕЈОВИЋ
МАЈА АНДРИЈЕВИЋ
JENNY T. PERDOMO GONZÁLEZ

¡HOLA, AMIGOS!

ШПАНСКИ ЈЕЗИК ЗА 4. РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ПРИРУЧНИК ЗА НАСТАВНИКЕ

ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ • БЕОГРАД

Рецензенти

др ЈЕЛЕНА РАЈИЋ, доцент Филолошког факултета
Универзитета у Београду

МАРИНА НИКОЛИЋ, предавач шпанског језика на
Филозофском факултету Универзитета у Београду

СЛОБОДАНКА СТОЈАНОВИЋ, професор шпанског
језика Филолошке гимназије у Београду

Уредник

СОЊА МАКСИМОВИЋ

Одговорни уредник

ДРАГАН ХАМОВИЋ

За издавача

проф. др РАДОШ ЉУШИЋ,
директор и главни уредник

ЦИП

ISBN 86-17-13860-2

Садржај

Увод	5
Упутство за рад са дидактичким материјалом <i>iHola, amigos!</i>	6
Представљање садржаја и активности по наставним јединицама	8
Приказ часова са предлозима активности за 1. наставну јединицу – En la playa	9
2. En el campo	12
3. En la feria	13
4. El vecindario	14
5. La función	15
6. Los buenos modales	16
7. En clase	17
8. La excursión	18
Clave	19
Листа неких поздрава, команди и осталих израза	26
Diccionario español-serbio	29

УВОД

Поштоване колегинице и колеге,

Пред Вама је дидактички материјал *¡Hola, amigos!* за IV разред основне школе, који чине уџбеник, радна свеска, CD/касета (са снимљеним садржајима обухваћеним уџбеником и радном свеском) и приручник за наставнике. Желимо Вам да уз помоћ нашег дидактичког пакета циљеве наставе страног језика у четвртом разреду спроведете уз пуно професионалне креативности и ентузијазма.

Поређењем наставних програма за стране језике у прва четири разреда основне школе јасно се сагледава циркуларна и модуларна концепција програма, која подразумева и координацију и корелацију тема, лексике и граматичких садржаја, с тим што се у прва два разреда настава спроводи искључиво оралним путем, уз инсистирање на *сензитивизацији* ученика на страни језик и културе земаља у којима се тај језик говори. У III разреду уводе се и читање и писање, али у веома ограниченом обиму, у складу са потребама и могућностима ученика, док се у IV разреду те активности даље проширују.

Приручник за наставнике, четврти у низу, рађен је према истим принципима који су у основи дидактичких пакета *¡Hola, amigos!* за прва три разреда основне школе. У њима се налазе општа упутства везана за извођење наставе страног језика, на која се можете осврнути.

Успешан рад желе Вам ауторке

Анђелка Пејовић
Маја Андријевић
Jenny T. Perdomo González

УПУТСТВА ЗА РАД СА ДИДАКТИЧКИМ МАТЕРИЈАЛОМ *¡HOLA, AMIGOS!*

Прва наставна јединица *En la playa* обраћена је детаљно и, с једне стране, треба да послужи као пример организације садржаја наставних јединица по часовима, а са друге, да наставницима понуди идеје за активности којима се поједини наставни садржаји могу ефикасно представити ученицима. Не треба заборавити да овај модел није и једини могући, већ треба да подстакне наставнике на самосталан и креативан рад.

Подсећамо Вас да нам је основни циљ при изради овог приручника био да Вам пружимо сигурност и помоћ у реализацији наставног плана и програма за учење шпанског језика на овом узрасту, а никако да на било који начин ограничимо Вашу креативност у организацији рада са ученицима. Напротив, било би нам веома драго да од Вас добијемо повратну информацију. У том смислу, бићемо Вам захвалне на добијеним примедбама, идејама, сугестијама, које ће допринети да се са овим и будућим дидактичким материјалима успешније ради у учоници. Можете нам се обратити и путем електронске поште на следеће адресе:

Andelka Pejović »atolimir@ugr.es«
Maja Andrijević »amaya@sezampro.yu«
Jenny T. Perdomo González »grac@b92.net«

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ ВЕЗАНЕ ЗА РАД НА ЧАСУ

1. Пре почетка рада на лекцији потребно је ученике увести у тему која ће бити обраћена на датом часу.
2. Наставник би требало све време да води час на циљном језику и ученицима нове језичке структуре објашњава на истом, што је могуће једноставније. То се може извести уз помоћ мимике, показивањем предмета или илустрацијом речи цртежима и постерима (које би сам направио и донео на час), будући да ће ученици дате структуре лакше усвојити визуелно.
3. Наставник треба да води рачуна о томе да сви ученици подједнако учествују у раду на часу. Исто тако, треба да их подстиче да одговарају пуном реченицом, а не само са „си“, „по“, итд.
4. Вежбе обједињене у радној свесци ученици могу да раде самостално, код куће, а уколико наставник сматра да је то неопходно, и на часу.

ПРЕДЛОГ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

У циљу коришћења језика и ван учионице, предлажемо Вам две активности које би биле спроведене током или крајем првог и другог полуоди-шта.

- 1. Прављење лексикона** (*Álbum de recuerdos*): сваки од ученика треба да направи свој лексикон са питањима на шпанском језику на која ће другови из разреда (а и шире) одговарати такође на шпанском.
  - 2. Позоришна представа:** на основу представе из 5. лекције, ученици би на крају године могли да организују сличну представу на шпанском језику за родитеље, наставнике, другове из школе, итд.

ПРЕДСТАВЉАЊЕ САДРЖАЈА И АКТИВНОСТИ ПО НАСТАВНИМ ЈЕДИНИЦАМА

Деца: *Luis (Шианац), Jaime (Шианац), Marta (Шиањолка),
Elisa (Кубанка) и Victoria (Боливијанка)*

1. En la playa

Elisa está con su familia preparándose para ir a Cuba. Hablan de las cosas que van a llevar. Luego van al centro comercial y allí compran un bañador y unas sandalias para Elisa y un regalo para Jorge, que es primo de Elisa y vive en Cuba.

En Cuba toda la familia va a la playa. Elisa juega con su primo Jorge y hacen castillos en la arena.

Al final de la unidad tenemos una canción sobre el mar.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> • идентификовање и именовање особа и предмета • изражавање осећања и физичких сензација • изражавање потреба • именовање чланова породице • именовање делова одеће (vezаних за лето) • именовање радњи у вези са одећом: облакити, пробати, стоји ти, мало ми је... (<i>ponerse, probar; te queda bien/mal, me queda pequeño/grande...</i>) • именовање боја • именовање предмета • изражавање блиске будућности • именовање појмова везаних за плажу и лето • примање и давање позива за учешће у групној активности/игри • скретање пажње • изражавање допадања и недопадања • именовање превозних средстава и радњи везаних за њих (<i>ir en tren; ir a pie</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • перифраза <i>IR A + infinitivo</i> • садашње време • једниница и множина именица • једниница и множина придева • присвојни придеви • постављање питања • конструкција са ненаглашеним облицима личних заменица у дативу: допада ми се, допада ти се... (<i>me gusta, te gusta...</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • слушање и рецитовање песмице <i>EN LA PLAYA</i> • повезивање слике и речи • цртање према упутствима • решавање загонетки • допуњавање реченица према цртежу • идентификација објекта који не припадају цртежу

ПРИКАЗ ЧАСОВА СА ПРЕДЛОЗИМА АКТИВНОСТИ ЗА 1. НАСТАВНУ ЈЕДИНИЦУ – EN LA PLAYA

1. ЧАС

– Поздрављање са ученицима ради обнављања неких основних језичких структура; на пример, како се зову, колико имају година, како су, да ли се радују што поново имају часове шпанског, да ли им се свиђа шпански, итд.; упознавање са новим ученицима (уколико их има).

– Наставник подстиче ученике да отпевају или одрецитују песмице које су учили прошле године; на пример, *El patio de mi casa*, коју могу и да играју у учионици. Може и да им пусти неку песму на шпанском, независно од уџбеника, на пример нешто популарно што и ученици врло вероватно познају, и да певају заједно.

2. ЧАС

– Увођење у тему: у овом случају, будући да се ради о распусту, наставник може да започне разговор везан за то како се свако од ученика спрема кад иде на распуст, шта му је све потребно од ствари, куда воли да иде, да ли воли море, планину, село, итд. При том, наставник доноси слике, разгледнице или предмете типичне за море, село, итд., које ученици треба да препознају и кажу чему служе, где се користе, да ли их они користе или не, итд. На пример: *A ver, niños, ¿quién sabe decirme qué es esto?* [при чему показује на неки од предмета, као што су пешкир, лопта, појас за пливање, фотоапарат, итд.] *¿Para qué sirve este flotador? ¿Quién de vosotros sabe nadar? ¿Os gusta la playa? ¿Y la montaña? ¿Qué tiempo hace en la playa / montaña normalmente?* Ученици треба да именују плажу, планину, село на датим разгледницама или slikama. Затим их наставник уводи у причу о Елиси и о томе како се спрема на пут: *¿Os acordáis de Elisa? Sí, verdad... Pues, esa niña cubana se va a ir de vacaciones a Cuba, a visitar a su familia. Vamos a ver qué pasa...*

– Након тога, ученици слушају CD/касету (2 пута) која садржи текст лекције (само прву фолио страну), а после и сами читају дијалоге, тако што ће поделити улоге. Наставник их подстиче на читање питањима *Ahora, ¿quién quiere leer? / ¿Quién quiere hacer de Elisa? ¿Y de mamá?*

– На крају часа, наставник ученике подстиче на разговор о ономе што су прочитали, тако што ће им постављати питања типа *¿Con quién habla Elisa? ¿De qué hablan? ¿A qué país va Elisa? ¿Elisa está feliz? ¿Cómo va a viajar, en tren / autobús / coche / en bici? ¿Cómo se llama el primo de Elisa? ¿Elisa necesita mucha ropa?...*

– За домаћи ученици треба у неколико реченица да опишу прву фолио страну (дакле, не морају се строго придржавати дијалога, већ могу и да опишу Елису и њене родитеље, да кажу где се налазе, како су обучени, које боје им је одећа, да именују предмете које виде на илустрацијама, итд.).

3. ЧАС

– Уз помоћ наставника ученици се подсећају дијалога са претходног часа и читају неке од домаћих задатака. Том приликом, наставник не треба да инсистира на граматички правилним реченицама, с тим што накнадно треба да прегледа и исправи све домаће задатке.

– Након тога, ученици слушају CD/касету (2 пута) која садржи текст лекције (другу фолио страну), а затим и сами читају дијалоге, тако што ће поделити улоге.

– Наставник их индиректно и ненаметљиво подстиче на разговор, на пример коментаришући Елисин купаћи костим: *¡Qué bonito es el bañador de Elisa! ¿Os gusta? Y el color, ¿os gusta? ¿Qué colores os gustan? Y los juguetes, ¿con qué os gusta jugar?*

– За домаћи, ученици могу да нацртају, на посебном папиру/хамеру, плажу (са што више детаља) и себе на плажи (са родитељима/братом/сестром/другом/другарицом, итд.).

4. ЧАС

– Рад у групи: Наставник предлаже ученицима да замисле да иду на пут (трћа активност у уџбенику). Треба да измисле дијалоге у којима говоре о томе шта треба да купе, итд.

– Коментарисање домаћег задатка: ученици размењују цртеже, коментаришу их, а затим их каче на пано. Наравно, наставник их подстиче да цртеже коментаришу именовањем што више предмета које виде помажући им око непознатих речи, на пример: *¿Qué es esto? ¿Para qué sirve?*, итд. То је уједно и увод за решавање вежби у радној свесци (вежбе 1. и 2. са прве фолио стране радне свеске), које ученици могу да ураде за домаћи.

5. ЧАС

– Као увод у наставак дијалога о Елиси наставник може да започне разговор о плажи, као на пример: *Bueno, os gusta la playa, ¿no? Vamos a ver, ¿qué podemos hacer en la playa? ¿Podemos esquiar? No, ¿verdad? ¿Entonces...?*

– Затим слушају наставак дијалога из прве лекције (трћа фолио страна), а потом и сами читају тако што им наставник подели улоге.

– Следи разговор на дату тему, на пример: *¿Dónde está Elisa? ¿Quién está con ella? ¿Qué hacen? ¿Os gusta el castillo? ¿Vosotros sabéis hacer uno como ése? ¿Hay tiburones en la playa? ¿Son peligrosos los tiburones? ¿Qué animales son peligrosos?*

– За домаћи, наставник им предлаже да раде другу активност из уџбеника, односно да напишу једну страницу Елисиног дневника. Иначе, ова активност може да се спроведе и на други начин. Наиме, ученици могу да пишу свој дневник током целе школске године (с времена на време), и да одломке читају на часу, кад год им то време дозвољава. На крају полуодишта наставник би требало да прегледа сваки дневник и исправи грешке (само оне важније).

6. ЧАС

– Наставник ученике уводи у разговор о превозним средствима тако што им доноси слике, цртеже или предмете (ауто, аутобус, воз, коњ, бицикл, мотор, тротинет, авион, брод, ролери, људи у шетњи...). На пример: *¿Podemos ir al cole en avión?* *¿Tenéis miedo del avión?* *¿Dónde podemos montar en patinete?* *¿Podemos montar a caballo en casa?* *¿Alguien sabe montar a caballo?* *¿Podemos ir a pie de aquí a Madrid?*, итд.

– Након тога ученици раде четврту активност из уџбеника (*;Pasa la pelota!*).

– На крају часа ученици слушају песмицу *En la playa*, а за домаћи треба да науче напамет прву строфу.

7. ЧАС

– Наставник дели ученике у групе и организује такмичење у читању и глуми. Свака група има задатак да што боље прочита а затим и одглуми читаву лекцију (пета активност из уџбеника). Треба водити рачуна о подели група, да буду уједначене. На крају се одиграва тајно гласање и бира најбоља група. Имена чланова победничке групе стоје истакнута на паноу све до наредног такмичења.

– За домаћи, ученици треба да науче другу строфу песмице *En la playa*.

8. ЧАС

– Игра пантомиме – циљ ове игре је да ученици, уз игру, обнове лексику из обрађене лекције. Свако од њих пише одређену реч или израз на папиру који савију и ставе на једно место. Затим их измешају и свако извлачи по један папир са задатком који треба да изврши. Пре тога, наставник их упућује на то да радње, предмети и сл. треба да буду везани за тему лекције (на пример: превозно средство, предмети са плаже, радње које могу да се обављају на плажи – пливати, сунчати се, правити замак, животиње итд.).

– За домаћи, ученици треба да науче и трећу строфу песмице *En la playa* коју ће рецитовати на следећем часу.

9. ЧАС

– Рецитовање песмице *En la playa*. Ученици прво рецитују песмицу, нпр. један ученик изговори први стих, други наставља и тако све док неко не погреши; ко погреши, треба да изрецитује целу песмицу. Затим се организује такмичење у певању, по групама, тако што свака група осмисли музiku за песму, а онда је и отпева. Тајним гласањем бира се победничка група, а имена победника истичу се на паноу.

2. En el campo

Jaime va al campo con sus padres. Van en tren. Desde el tren se ve el paisaje y algunos animales.

En el campo Jaime pasea con su abuela y recorre la granja. También va a ver los caballos con su abuelo y monta uno.

En el huerto recoge zanahorias, lechugas y tomates con su madre. Va al bosque a buscar fresas y setas.

Al final de la unidad tenemos una canción con el tema del campo.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> иентификовање и именовање особа и предмета описивање природе скретање пажње именовање активности (на селу) именовање временских прилика (<i>hace sol, llueve, ...</i>) исказивање просторних односа: горе, доле... (<i>arriba/abajo...</i>) изражавање физичких сензација и потреба именовање животиња именовање воћа и поврћа	<ul style="list-style-type: none"> садашње време модални глаголи постављање питања перифраза <i>IR A + infinitivo</i> прилози за место	<ul style="list-style-type: none"> слушање и певање песмице <i>EN LA GRANJA</i> употреба презента и перифразе <i>IR A + infinitivo</i> (разлике) одговарање на питања према упутствима логичко повезивање појмова допуњавање реченица према датим сликама допуњавање реченица одговарајућим прилозима за место

3. En la feria

Después de las vacaciones Marta, Elisa y Jaime se encuentran en la feria. Hablan de cómo pasaron el verano. Después Marta les presenta a Luis, que es un nuevo vecino. Luis vivió en Francia y habla francés.

Al final de la unidad tenemos un cuento tradicional español.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> изражавање прошлости препричавање догађаја изражавање блиске будућности представљање себе и других тражење и давање обавештења давање и тражење информација о себи и другима примање и давање позива за учешће у групној активности/игри скретање пажње	<ul style="list-style-type: none"> прошло време (<i>pretérito indefinido</i>) садашње време перифраза <i>IR A + infinitivo</i> употреба временских одредница уз одговарајућа времена (прошло и садашње) постављање питања	<ul style="list-style-type: none"> слушање и читање приче “<i>La historia del ratoncito Pérez</i>” препричавање и коментарисање исте приче логичко повезивање реченица са slikom вежбање употребе прошлог времена (<i>pretérito indefinido</i>) допуњавање реченица одговарајућим глаголима у прошлом времену (<i>pretérito indefinido</i>)

4. El vecindario

Nuestros amigos están en la calle jugando a la rayuela. Ven a una niña que no conocen y que va a vivir en su barrio. Se le acercan para conocerla. La niña se llama Victoria y es de Bolivia.

Un día van a su casa y ella les enseña una figura típica de su país y les explica lo que significa.

Los chicos le enseñan el barrio a Victoria.

Al final de la unidad tenemos un juego tradicional, el juego de las palmas.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> • поздрављање • идентификовање и именовање особа и предмета • постављање и одговарање на питања • описивање • примање и давање позива за учешће у групној активности/игри • елементи културе и цивилизације • примање и давање позива за учешће у групној активности/игри • скретање пажње • изражавање допадања и недопадања • молбе и изрази захвалности	<ul style="list-style-type: none"> • перифраза <i>IR A + infinitivo</i> • модални глаголи • прошло време (<i>pretérito indefinido</i>) • прилози за место • прилози за количину • неодређене заменице • HAY/ESTAR • грађење множине	<ul style="list-style-type: none"> • друштвене игре (<i>Don Federico</i>) • одговарање на питања • уочавање односа (показни прилози и присвојне заменице) • допуњавање реченица прилозима за место • пребачивање реченица из једнине у множину • именовање професија на основу цртежа

5. La función

En la escuela van a realizar la función de “Cenicienta”. La maestra reparte los papeles entre los niños. Los niños piensan en los trajes que se van a hacer y en sus papeles.

Los niños van a sus casas y se preparan para la función.

Después tenemos la función.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> изражавање наредби давање и разумевање једноставних упутстава и команди описивање изражавање намере примање и давање позива за учешће у групној активности/игри изражавање мишљења и осећања изражавање допадања	<ul style="list-style-type: none"> императивне конструкције безличне конструкције са инфинитивом перифраза за изражавање будућности <i>IR A + infinitivo</i> узвичне конструкције за изражавање осећања (<i>;Qué ambiente!, ¡Madre mía!</i>) конструкције за изражавање обавезе: <i>HAY QUE/TENER QUE + infinitivo</i> кондиционалне реченице (I тип)	<ul style="list-style-type: none"> формирање реченица логичким повезивањем колона смислено допуњавање реченица (<i>HAY QUE/ TENER QUE</i>) одговарање на питања применом научених конструкција повезивање слике са одговарајућом наредбом одговарање на питања употребом императива решавање осмосмерке и конструисање реченица (у паровима)

6. Los buenos modales

En esta lección nuestros amigos aprenden lo que son los buenos modales.

Están en la calle y juegan con la pelota. Un señor les dice que es peligroso jugar en la calle y ellos se van al parque. Allí Marta y Victoria ayudan a una señora mayor. En el autobús Elisa deja el asiento a una embarazada. Luis, Jaime y sus amigos rompen sin querer la ventana de una vecina pero se disculpan.

En la clase hablan de los buenos modales. Leen unas reglas y comentan lo que hacen en sus casas.

Al final de la unidad tenemos un cuento sobre el mismo tema.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> изражавање забране давање савета изражавање просторних односа (лево/десно...) друштвене игре изражавање личних ставова везаних за лепо понашање именовање радњи везаних за кућне послове преузимање одговорности за учињене радње исказивање извиђења и оправдања скретање пажње	<ul style="list-style-type: none"> изражавање забране безличним конструкцијама (<i>NO HAY QUE + infinitivo...</i>) употреба императива (наредба, савет, итд.) кондиционалне реченице (I тип) прошло време (<i>pretérito indefinido</i>)	<ul style="list-style-type: none"> читање и коментарисање приче <i>El parque sin flores</i> решавање укрштенице одговарање на питања заокруживање одговора и њихово образложење слушање (аудио касете или CD-а) и допуњавање дијалога

7. En clase

Nuestros amigos están en clase de matemáticas. Repasan las funciones básicas: sumar, restar, multiplicar y dividir. Lo hacen muy bien.

En otro momento miran el mapa del mundo y hablan de los puntos cardinales. Luego hablan de las diferencias entre el campo y la ciudad.

Al final de esta unidad tenemos una receta de tarta.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активносити
<ul style="list-style-type: none"> • именовање математичких операција • употреба бројева • коришћење новца • именовање страна света • именовање годишњих доба • изражавање мишљења • скретање пажње • изражавање слагања и неслагања • изражавање просторних односа	<ul style="list-style-type: none"> • бројеви до 1 000 • императив • SER/ESTAR/HAY • поређење (први степен)	<ul style="list-style-type: none"> • писање једноставних рецепата • читање бројева • одговарање на питања употребом бројева • решавање математичких задатака • логичко допуњавање текста поредбеним конструкцијама

8. La excursión

Es invierno y nuestros amigos van de excursión a la montaña en autobús. Allí montan en trineo, hacen muñecos de nieve, aprenden a esquiar y se divierten mucho. También van a tomar chocolate caliente con la maestra.

Al final de la unidad tenemos las postales y un mensaje por teléfono móvil que mandaron a sus familiares y amigos.

Комуникативне функције	Језичке структуре	Активности
<ul style="list-style-type: none"> • изражавање сати • именовање делова дана • именовање појмова везаних за планину и зиму • изрицање забране и реаговање на забрану • тражење дозволе • примање и давање позива за учешће у групној активности/игри • разумевање и давање једноставних упутстава и команди	<ul style="list-style-type: none"> • конструкција <i>ESTAR + gerundio</i> • безличне конструкције са инфинитивом • изражавање негираних наредби субјунктивом	<ul style="list-style-type: none"> • читање и писање разгледница, SMS и e-mail порука • изражавање сати на основу часовника са слике • одговарање на питања везана за сате • изражавање тренутних радњи на основу датих слика • допуњавање реченица на основу слика

CLAVE

ACTIVIDADES DEL MANUAL

Unidad 3

Relaciona:

1. Mamá estoy en casa de...	+ Vale, te recojo...
2. ¿Qué tal? Estamos...	+ Ahora no puedo...
3. ¡Hola! ¿Por qué no...?	+ Me puse malo y...

Unidad 4

¿Quién es quién?: Melchor – 2; Gaspar – 1; Baltasar – 3

Unidad 5

A ver si sabes: c; b; a; c; a; b; a

Unidad 6

Refranes:

1. Dime con quién andas y te voy a decir quién eres.
2. A la tercera, va la vencida.
3. Más vale tarde que nunca.

Unidad 7

Concurso: 1-c; 2-c; 3-c; 4-b; 5-a; 6-b; 7-a; 8-b; 9-b; 10-c; 11-c; 12-a

Unidad 8

B) El juego de las profesiones:

Julio Sánchez es MÉDICO y su mujer Ana es SECRETARIA.

Sergio Martínez es INGENIERO y su mujer Beatriz es ABOGADA.

Pablo García es PROFESOR y su mujer Rosa es DENTISTA.

C) Rompecabezas:

R	O	⁹ S	A	L	T	A	R
B	B	U	⁵ M	A	R	R	O
I	L	¹ V	I	E	J	² O	⁶ N
⁸ L	⁴ A	P	O	³ S	O	J	A
O	B	R	⁷ A	J	N	A	R

CUADERNO DE EJERCICIOS

UNIDAD 1

1. Ученици треба да повежују речи и цртеже: *la pala* – лопатица; *la pelota* – лопта; *el rastrillo* – грабуљице; *el flotador* – појас; *el bañador* – купаћи костим; *la crema* – крема; *pas sandalias* – сандале; *la estrella de mar* – морска звезда; *la toalla* – пешкир; *el caracol* – школјка у облику пужа.
2. Ученици треба да нацртају оно што се од њих тражи: *un bañador azul* – плави купаћи костим; *una estrella de mar naranja* – наранџаста морска звезда; *una pelota roja* – црвена лопта; *un cubito verde* – зелена кофица; *una pala amarilla* – жута лопатица; *un castillo marrón* – браон замак.
3. *autobús / bici(cleta) / avión / coche / pie*
4. Решења загонетки: BARCO; AVIÓN; TREN; COCHE
5. Ученици треба да пронађу и избаце оно што не припада слици, а то су: телевизор (*el televisor/la tele(visión)*), телефон (*el teléfono*), зидни сат (*el reloj*), мапа (*el mapa*), зимска капа (*el gorro de invierno*), Снешко (*el muñeco de nieve*), санке (*el trineo*), жирафа (*la jirafa*), када (*la bañera*), лавабо (*el lavabo*).

UNIDAD 2

1. Yo voy a nadar en el río. La gallina va a poner huevos. El caballo no va a saltar. Nosotros vamos a buscar fresas. Ellos van a comer la ensalada. Vosotros vais a viajar en tren. Tú no vas a preparar el pastel.
2. Pone huevos y cacarea: LA GALLINA; Da leche y muge: LA VACA; Cuida la casa y ladra: EL PERRO; Es muy cariñoso y maúlla: EL GATO; Dicen pío, pío y son amarillos: LOS POLLITOS; Canta y te despierta por la mañana: EL GALLO; Dice beehee y da lana: LA OVEJA.
3. Ученици треба да повежу две колоне како би добили следеће конструкције: nadar en el río; poner huevos; jugar al tenis; pasear por el bosque; viajar en tren; preparar la tarta; montar a caballo.
4. Jaime nada en el río; La mamá y la abuela preparan la tarta; Yo montó a caballo; Tú juegas al tenis; Nosotros viajamos en tren; La gallina pone huevos. Vosotros paseáis por el bosque.
5. Detrás/dentro/encima/entre/a la izquierda/a la derecha/debajo/cerca/lejos.

UNIDAD 3

1. Овде ученици треба само да прочитају и обрате пажњу на облике прошлог времена (*pretérito indefinido*).

2. Ученици треба испод сваке слике да напишу одговарајућу реченицу. Редослед је следећи: *María se despertó a las siete de la mañana. Fue al cuarto de baño y se lavó los dientes y la cara. A las ocho desayunó una tostada con mantequilla y un vaso de leche. Fue al colegio a las nueve. Volvió a casa a las dos de la tarde. Comió con su familia. Despues hizo los deberes. A las cinco la llamó una amiga y hablaron un rato. Salieron juntas a jugar al parque. Por la noche María vio una película interesante en la tele. Luego se bañó en la bañera. Se fue a la cama a las diez.*
3. Ученици треба да повежу две колоне како би добили следећа решења:
Yo jugué al fútbol el sábado. Tú estuviste en casa de tus abuelos ayer. Ella pasó el verano en la playa. Nosotros compramos una casa la semana pasada. Vosotros empezasteis el colegio en 2003. Ellos fueron al cine anoche.
4. jugaron / fuimos / pasasteis / comió / estuve / visitaste.

UNIDAD 4

1. Cómo / dónde / qué / cuántos / cuántas / qué / dónde / cuándo / quién / qué.
2. ¿De dónde es Victoria? / ¿Cuántos años tiene tu amiga? / ¿Dónde vives? / ¿Cómo estáis? / ¿Cuántas hermanas tienen Pablo y Sergio? / ¿Por qué estás feliz? / ¿Cuándo empezaron las clases? / ¿Quién es esta señora? / ¿Qué te regalaron tus padres? / ¿A qué hora terminó la clase?
3. Ученици треба да прочитају и обрате пажњу на показне придеве.
4. Este / aquel / esa / esta / ese / aquella.
5. Estas chicas están contentas; Esos coches son rápidos; Aquellas gallinas ponen huevos; Estos gatos son blancos; Aquellos perros son viejos; Esas niñas están tristes hoy.
6. Ученици треба испод сваке слике да напишу одговарајућу професију и то: лекар – *médico*, зубарка – *dentista*, фризерка – *peluquera*, кловн – *payaso*, певачица – *cantante*, поштар – *cartero*, конобар – *camarero*, куварица – *cocinera*, возач – *conductor*.
7. cantante / payaso / conductor / peluquera / dentista / médico / cocinera / cartero / camarero.

REPASO I

1. (Ово су могући одговори, што значи да структура реченице може бити и нешто другачија.) Elisa estuvo en Cuba en verano / durante las vacaciones de verano. Fue (allí) con sus padres. Jaime viajó (al campo) en tren. En la granja de sus abuelos Jaime montó a caballo, fue al bosque, ayudó a su abuela y a su madre, vio muchos animales, ... Marta y Jaime conocieron a Luis. Luis vivió antes en Francia. Victoria es boliviana / es la nueva amiga / vecina de Marta, Elisa, Jaime y Luis. Su figura favorita es el hada madrina porque le trae suerte.

2. 1c; 2e; 3a; 4d; 5b.
3. Вежба отвореног типа, где ученици треба да користе прошло време (pretérito indefinido).
4. empezó; fuimos; estuvieron; salisteis; viajaron.
5. V; F; F; F; V; V; V.
6. Читанье брзалице.

UNIDAD 5

1. Ученици треба да повежу две колоне како би добили следећа решења:
 Para hacer bien la función, hay que aprender el texto de memoria; Para el papel del príncipe, necesitas una corona; Si queremos aprender español, tenemos que estudiar; Cuando estoy triste, quiero llorar; Si no entiendes un ejercicio, puedes preguntar a tu maestra; Es necesario estudiar, para sacar buenas notas; Para ser un buen deportista, hay que practicar mucho; Siempre tienes que decir la verdad a tus padres; Es bueno comer fruta y verdura; Si queréis viajar por el mundo, necesitáis hablar idiomas.
2. tienes que / tengo que / hay que / hay que / tenemos que / hay que.
3. Вежба отвореног типа где ученици дају различите одговоре уз помоћ конструкције *TENER QUE + INFINITIVO*.
4. Ученици треба испод сваке слике да упишу одговарајућу наредбу:
 Cierra la ventana, tengo frío. / ¡Ordena tu habitación! / Cariño, desperta, ya son las diez. / ¡Espera! Tengo que decirte algo. / ¡Haced el ejercicio número siete! / ¡Lava la ropa! Necesito ropa limpia para el baile. / ¡Hablad más bajo! Vais a despertar a vuestra hermanita. / No hay que jugar en la calle, es peligroso. Jugad en el parque. / ¡Plancha este vestido! / Niños, ¡entrad! Vamos a empezar la clase.
5. Abre / cerrad / sube / come / haced / entra.
6. Осмосмерка:

A	D	U	E	R	M	E	S	O
B	E	B	E	Q	Q	R	O	L
C	S	E	S	E	H	T	U	C
O	P	N	C	I	G	S	I	H
G	I	T	U	F	A	E	Q	Z
E	E	R	C	V	R	L	E	A
D	R	A	H	R	E	M	B	Ñ
I	T	D	A	Z	R	Ñ	E	U
N	A	O	P	A	B	Q	R	E
E	S	P	E	R	A	N	B	O
V	I	E	I	A	S	O	A	E

Након што ученици реше осмосмерку, требало би да сmisле и напишу пар реченица са овим глаголима.

UNIDAD 6

1. Укрштеница:

4	a	m	i	g	a	S			
	1	c	a	l	l	E			
						M			
						A	b	u	e
						F		L	a
8	r	e	g	a	l	O			
	3	c	R	u	z	a	R		
6	p	e	l	O	t	a			

2. Вежба отвореног типа.

3. Ученици треба да обележе шта је лепо, а шта ружно понашање.

4. Коментарисање претходних ситуација.

5. Слушање касете/CD и допуњавање следећих дијалога:

Дијалог 1

- Perdona, ¿me puedes DECIR cómo puedo llegar a la farmacia?
  - Sí, MIRA, vas todo recto hasta el supermercado y luego giras a la DERECHA. Entonces, en la otra esquina vas a ver una FARMACIA muy grande. Es imposible perderse.
  - Muchas gracias. Es que no soy de AQUÍ y no conozco la ciudad.
  - De nada. HASTA LUEGO.

Дијалог 2

- NIÑOS, ¿por qué cruzáis la CALLE con el SEMÁFORO en rojo?
  - Es que tenemos prisa porque llegamos tarde al COLEGIO y como no hay COCHES...
  - Debéis tener mucho CUIDADO. Vale más perder un minuto en la vida, que la vida en un minuto.

- Lo sentimos, de verdad... Sabemos que es PELIGROSO, pero...
- Esta vez os perdonó. Pero... no crucéis más en ROJO.
- De acuerdo. HASTA PRONTO.

Дијалог 3

- ¡Qué bien!, aquí podemos jugar todos los DÍAS.
- Venga, vamos a JUGAR a las carreras.
- Chicos, no piséis el césped. ¿No podéis jugar en el PARQUE de en frente?
- En el parque HAY muchos niños... y algunos nos quitan la PELOTA y nos molestan.
- Pues, vosotros molestáis a los vecinos. Además, está prohibido jugar en el CÉSPED.

UNIDAD 7

1. Ученици треба да прочитају дате бројеве.
2. Вежба отвореног типа где ученици треба да користе бројеве.
3. Вежба разумевања текста и употреба бројева.
4. más / que / menos / más / que / más / que/ tan / como / más / menos.

UNIDAD 8

1. Son las tres y media; son las seis y veinte; son las ocho menos cinco; son las diez en punto; son las once y diez; son las cuatro menos veinticinco; es la una y veinticinco; son las cinco y cuarto.
2. Вежба отвореног типа где ученици употребљавају бројеве и сате.
3. Ученици треба да опишу слике употребом конструкције *ESTAR + GE-RUNDIO*: Jaime y Marta están jugando al tenis; El hombre está esquiendo; Está lloviendo; La maestra está montando en trineo; Los niños están haciendo un muñeco de nieve; La familia está comiendo; Está nevando; Los bebés están llorando; Elisa está nadando en la piscina; Luis y Victoria hablan por teléfono; La mujer está leyendo.
4. montaña / gorro / piscina / bañador / reloj / trineo / bocadillo / muñeco de nieve.
5. Вежба отвореног типа: писање разгледнице или писма. Наставник може да скрене пажњу ученицима на уобичајене форме започињања и завршавања истих, нпр.: *Querido/a; un abrazo (muy fuerte); muchos besos; muchos recuerdos, saludos a...,* итд.

REPASO II

1. cuatro más ocho son / es igual a doce; cien menos cuarenta y cuatro son / es igual a cincuenta y seis; veintitrés más seis son / es igual a veintinueve; cuarenta y siete menos cinco son / es igual a cuarenta y dos; cincuenta y

seis dividido por / entre siete son / es igual a ocho; cuatro (multiplicado) por ocho son / es igual a treinta y dos; sesenta y nueve más once son / es igual a ochenta; cincuenta y seis menos nueve son / es igual a cuarenta y siete; nueve (multiplicado) por tres son / es igual a veintisiete; ochenta y uno dividido por / entre nueve son / es igual a nueve.

2. más; menos; tantos-tantas; tan; más; menos; menos; tanto; más; tanta.
3. estoy ayudando; están saltando; está tomando; estáis hablando; están jugando; están viendo; estás escribiendo; estamos estudiando.
4. canta; pon; dejad; sacad; vuelve; corred; escribid-firmad; ven-trae.
5. es necesario/hay que; se puede; no se puede; hay que/tienes que; es mejor; tienes que/hay que; es bueno.
6. Читање брзалице.

ЛИСТА НЕКИХ ОД ПОЗДРАВА, КОМАНДИ И ОСТАЛИХ ИЗРАЗА КОЈИ СЕ МОГУ КОРИСТИТИ У ОБРАЋАЊУ УЧЕНИЦИМА

ПОЗДРАВИ / SALUDOS Y DESPEDIDAS

¡Adiós!
¡Buenas noches!
¡Buenas tardes!
¡Buenos días!
¡Hasta luego!
¡Hasta mañana!
¡Hasta otro día!
¡Hasta pronto!
¡Hola!
¿Qué tal?
¡Que tengas/tengáis/tengan buen día/buen fin de semana!
¡Que te/os/les vaya bien!
¿Cómo estás/estáis/están?
¿Cómo te/os/le va?

КОМАНДЕ У УЧИОНИЦИ / MANDATOS¹ EN LA CLASE

Abre/abrid/abran (el libro, la puerta, ...)
Baila/bailad/baile
Cambia/cambiad/cambien
Camina/caminad/caminen
Canta/cantad/canten
Cierra/cerrad/cierren (el libro, la puerta, ...)
Comenta/comentad/comenten
Corre/corred/corran
Corta/cortad/corten
Date/daos/dense una vuelta a la izquierda, a la derecha, ...
Dibuja/dibujad/dibujen
Explica/explicad/expliquen
Formad/formen grupos/parejas, ...
Habla/hablad/hablen
¡Hablemos en español!
Haz/haced/hagan
Levanta/levantad/levanten (las manos, ...)

---

¹ Наведени су облици императива који се користе у обе групе стандардних варијетета шпанског језика: у Шпанији и у Хиспанској Америци.

Levántate/levantaos/levántense
Mueve/moved/muevan (las sillas, las mesas, ...)
Párate/paraos/párense
Pon/poned/pongan
Ponte/poneos/pónganse (la(s) chaqueta(s), ...)
Quítate/quitaos/quítense (el (los) suéter, ...)
Sal/salid/salgan
Salta/saltad/salten
Siéntate/sentaos/siéntense
Ten/tened/tengan cuidado, paciencia...
Vuelve/volved/vuelvan

ИЗРАЗИ ОДОБРАВАЊА, ОХРАБРЕЊА / EXCLAMACIONES

¡Estupendo!
¡Excelente!
¡Maravilloso!
¡Me encanta!
¡Muy bien!
¡Qué bien!
¡Ánimo!
¡Vamos!
¡Venga!
¡Preparados, listos, ya...!

ОСТАЛИ КОРИСНИ ИЗРАЗИ / OTRAS EXPRESIONES ÚTILES

Encantado/a, Mucho gusto

Por favor
Gracias
De nada

¡Feliz cumpleaños!
¡Feliz Año Nuevo!
¡Enhorabuena!

Lo siento
Perdona

Por supuesto
Claro
A ver

Me encanta(n)
Me gusta
Me apetece...
¡Buen provecho!

A la izquierda / derecha
Al lado (de)

Hace buen /mal tiempo
Hace frío/calor

Hace sol
Hace viento
Está despejado
Está nublado

Por la mañana
Por la tarde
Por la noche

Hay que (+ infinitivo)
Es bueno/mejor (+ infinitivo)
Es necesario (+ infinitivo)

¿A qué hora?
¿Cómo estás?
¿Cuánto cuesta/vale?
¿Por qué?
¿Qué haces?
¿Qué hora es?
¿Qué tal?
¿Qué tiempo hace?

A lo mejor
A partir de
A tiempo
De verdad
En cambio
En seguida
En voz baja/alta
Estar de acuerdo
Estar enamorado/a de...
Hace falta
Menos mal
Ni idea
No importa
Por fin
Prestar atención
Puede ser
Si hace falta
Sin parar
Sin querer

DICCIONARIO ESPAÑOL-SERBIO

A

abajo, adv. – доле
abanico, m. – лепеза
abecedario/alfabeto, m. – абеџеда
abrazo, m. – загрљај
abrigo, m. – капут
abril, m. – април
abrir – отворити
abuelo/a, m./f.– дека/бака
aburrido/a, adj. – досадан/досадна
aburrirse – досађивати се
aceituna, f. – маслина
acordarse (de) – сећати се
acuarelas, f. – водене бојице
adelante, adv. – напред
adivinar – погодити
adornar – украсити
agacharse – чучнути
agosto, m. – август
agotado/a, adj. – иссрпљен/исцрпљена
ahí, adv. – ту
ahora, adv. – одмах
aikido, m. – аикидо
ajo, m. – бели лук
álbum, m. – албум
alegrarse – обрадовати се
algo, pron. – нешто
algodón, m. – памук
allí, adv. – тамо
almohada, f. – јастук
alrededor (de), adv. – око, около
alto/a, adj. – висок/висока
amable, adj. – љубазан/љубазна
amarillo/a, adj. – жут/жута
ambiente, m. – атмосфера, амбијент
amigo/a, m. f. – друг/другарица
amor, m. – љубав
amuleto, m. – амајлија
ancho/a, adj. – широк/широка
animal, m. – животиња
animal doméstico, m. – домаћа животиња

antes, adv. – раније
antiguo/a, adj. – стар/стара
añadir – додати
año, m. – година
año bisiesto, m. – преступна година
apagar – угасити
aprender – научити
apretar (los zapatos) – жуљати (ципеле)
apuntarse – уписати се
aquel/aquella, adj. – онај/она
aquí, adv. – овде
árbol, m. – дрво
arbusto, m. – жбуњ
ardilla, f. – веверица
arena, f. – песак
armario, m. – орман
arreglar – средити
arriba, adv. – горе
arroyo, m. – поток
asiento, m. – седиште
atento, a – пажљив
ático, m. – таван, поткровље
atropellar (un coche) – ударити (некога
колима)
aula, f. – учионица
autobús, m. – аутобус
avellana, f. – лешник
avión, m. – авион
ayudar – помагати
azafata, f. – стјуардеса
azul, adj. – плав/плава

B

bailar – играти, плесати
bailarina, f. – балерина
baile, m. – плес
bajo/a, adj. – низак/ниска
ballet, m. – балет
banco, m. – клупа
bañador, m. – купаћи костим
bañarse – купати се

bañera, f. – када
barato/a, adj. – јефтин/јефтина
barrio, m. – крај (део града)
base, f. – кућница [у игри жмурке]
bastante, adv. – прилично
bastar – бити довољно
bastón, m. – штап
basura, f. – смеће
beber – пити
bello/a, adj. – леп/лепа
besar – пољубити
beso, m. – пољубац
bicicleta, f. – бицикл
bien, adv. – добро
bienvenido/a, adj. – добродошао/
добродаоша
bigote, m. – бркови
bizcocho, m. – пишкота
blanco/a, adj. – бео/бела
boca, f. – уста
bocadillo, m. – сендвич
boda, f. – свадба, венчање
bolígrafo, m. – хемијска оловка
bola de nieve, f. – грудва (снега)
bolita, f. – куглица, лоптица
Bolivia – Боливија
bolsa, f. – кеса
bombón, m. – пралина, бомбоњера
bonito/a, adj. – леп/лепа
bosque, m. – шума
bota, f. – чизма
bote, m. – паковање (шлага и сл.)
brazo, m. – рука
brillar – сијати, пресијавати се
brindar – наздравити
brindis, m. – здравица
bruja, f. – вештица
bueno/a, adj. – добар/добра
buenos modales, m. – лепо понашање
bufanda, f. – шал
burbuja, f. – мехурић
buscar – тражити

C

caballo, m. – коњ
cabeza, f. – глава
caerse – пасти
café, m. – кафа
calendario, m. – календар
calentar – загревати се
calle, f. – улица

cámara de fotos, f. – фотоапарат
camión, m. – камион
camisa, f. – кошуља
camiseta, f. – мајица
campeón, m. – шампион
campesino, m. – сељак
campo, m. – село; поље
canasta, m. – корпа
canción, f. – песма
cangrejo, m. – рак
cansado/a, adj. – уморан/уморна
cantante, m./f. – певач/певачица
cantar – певати
cara, f. – плашт
Caperucita Roja – Црвенкачица
capucha, f. – капуљача
caracol, m. – пуж; школјка у облику
пужа
caramelo, m. – бомбона
cariño, m. – душа, љубав (од миља)
carne, f. - месо
caro/a, adj. – скуп/скупа
carroza, f. – кочија
cartel, m. – плакат, натпис (са
обавештењем)
cartera, f. – новчаник
cartero, m. - поштар
cartón, m. – картон
casa, f. - кућа
casarse – венчати се, удати се, оженити се
casi, adv. – скоро
castillo, m. – замак
cebolla, f. – црни лук
celebrar – славити
cenar – вечерати
centro comercial, m. – тржни центар
centro de salud, m. – дом здравља
cerca, adv. – близу
cerdo, m. – прасе
cereza, f. – трешња
cerrado/a, adj. – затворен/затворена
cerrar – затворити
chándal, m. – тренерка
chaqueta, f. – јакна
chico/a, m. f. – дечак/девојчица
chocolate, m. – чоколада
chuparse los dedos – полизати прсте
chutar – шутирати (лопту)
cielo, m. – небо
cine, m. – биоскоп
cinta, f. – трака

círculo, m. – круг
ciruela, f. – шљива
clase, f. – час; одељење
coche, m. – кола
cocina, f. – кухиња
cocinar – кувати
coger – узети, ухватити
col, f. – купус
colegio/cole, m. – школа
coleta, f. – кикица
collar, m. – оглица
colocar – поставити, поређати
color, m. – боја
columpio, m. – љуљашка
comba, f. – конопац за прескакање
comentario, m. – коментар
comer – ручати, јести
comida, f. – ручак, јело
como, adv. – како
cómodo/a, adj. – удобан/удобна
compañero/a, m. f. – друг/другарица
compartir – делити
comprar – купити
con, prep. – са
concha, f. – школјка
concierto, m. – концерт
condición, f. – услов
conejo, m. – зец
confundirse – забунити се
conocer – познавати; упознати
construir – градити
contar – бројати; причати (причу)
contento/a, adj. – радостан/радосна
contestar – одговорити
convertir (en) – претворити (у)
coral, m. – корал
corona, f. – круна
correr – трчати
cortar – сечи, исечи
cortarse el pelo – ошишати се
corto/a, adj. – кратак/кратка
cosquillas, f. – голицање
costurera, f. – шијадерка, кројачица
creer – мислити, сматрати
crema, f. – крема
crisantemo, m. – хризантема
cristal, m. – стакло
crucigrama, m. – укрштеница
cruzar (la calle) – прећи (улицу)
cuál, adv. – који
cuando, adv. – када

cuanto, adv. – колико
cuarto de baño, m. – купатило
Cuba – Куба
cubano/a, adj. – Кубанац/Кубанка
cubo, m. – кофа
cubrir – покрити, прекрити
cuchara, f. – кашика
cuchillo, m. – нож
cuello, m. – врат
cumpleaños, m. – рођендан
cumplir – пунити (године)
cumplirse (un deseo) – испунити се
(жеља)
curar – излечити
curso, m. – разред

D

dama, f. – дама
dar de comer – нахранити
dar miedo – плашити
dar un abrazo – загрлити
dar un besito – пољубити
dar un paseo – ићи у шетњу
dar una vuelta – прошетати
darse prisa – пожурити
debajo (de), prep. – испод
deber – морати
deberes, m. – домаћи задатак
decir – рећи, казати
dedal, m. – напрстак
dejar – оставити
delante (de), prep. – испред
delgado/a, adj. – мршав/мршава
delicioso/a, adj. – изврстан
demonio, m. – ђаво
dentista, m. / f. – зубар/зубарка
dentro, adv. – унутра
deporte, m. – спорт
desaparecer – нестати
desayunar – доручковати
desayuno, m. – доручак
desconocido, a, adj. – непознат/непозната
describir – описати
desde... hasta, prep. – од... до
desear – желети, пожелети
deseo, m. – жеља
desmayarse – онесвестити се
desorden, m. – неред
despertarse – пробудити се
después, adv. – после, касније
detrás (de), prep. – иза

día, m. – дан
dibujar – цртати
dibujo, m. – цртеж
diciembre, m. – децембар
diente, m. – зуб
diferente, adj. – различит/различита
difícil, adj. – тежак
dinosaurio, m. – диносаур
disculpa, f. – извињење
disfraz, m. – костим (за маскенбал);
    маска
disfrutar – уживати
divertido/a, adj. – забаван/забавна
divertirse – забављати се
dividir – дељење; поделити (у
    математици)
doler – болети
domingo, m. – недеља
donde, adv. – где
dormilón/a, m./f. – спавалица
dormir – спавати
ducharse – туширати се
dulce, adj. – сладак/слатка
durante, adv. – током

E

echar – бацити
echar de menos (a alguien) – недостајати
    (неко некоме)
edad, f. – узраст
edificio, m. – зграда
educación física, f. – физичко васпитање
él, ella, ellos, ellas, pron. – он, она, они,
    оне
elefante, m. – слон
elegante, adj. – елегантан/елегантна
elegir – одабрати, изабрати
embarazada, f. – трудница
empezar – почети
encantar – одушевљавати
encyclopedia, f. – енциклопедија
encima (de), prep. – на
encontrar – наћи, пронаћи
enero, m. – јануар
enfriarse – охладити се
enorme, adj. – огроман/огромна
ensalada, f. – салата
ensayar – вежбати, увежбавати (улогу)
enseñar – показати
entero/a, adj. – сав/сва; цело/цела
entonces, adv. – онда, затим

entrar – ући
entrar en calor – загрејати се
equipo, m. – екипа
esconderse – сакрити се
escribir – писати, написати
escuchar – слушати
escuela, f. – школа
escuela de música y baile, f. – музичка и
    плесна школа
ese, esa, adj. – тај, та
espacio, m. – простор
espada, f. – мач
España – Шпанија
español/a, adj. – шпански/шпанска
especial, adj. – специјалан, нарочит
esperar – чекати
esquiar – скијати
estar sentado – седети
este, esta, adj. – овај, ова
estirar – раширити
estirarse – пружити се, протегнути се
estrella (de mar), f. – (морска) звезда
estuche, m. – перници
euro, m. – евро (новац)
experiencia, f. – искуство
explicar – објаснити
extranjero, m. – иностранство

F

faltar – недостајати
familia, f. – породица
farmacia, f. – апотека
favorito/a, adj. – омиљен/омиљена
febrero, m. – фебруар
feliz, adj. – срећан/срећна
feo/a, adj. – ружан/ружна
feria, f. – вашар
fiesta, f. – прослава
figura, f. – фигура
fin de curso, m. – крај школске године
flaco/a, adj. – мршав/мршава
flauta, f. – фрула
flor, f. – цвет
flotador, m. – појас/гума за пливање
foto, f. – слика (фотографија)
francés, m. – француски (језик)
Francia – Француска
fregadero, m. – судоперা
fregar – прати судове
fregar (los platos) – прати (судове)
fresa, f. – јагода

fruta, f. – воће
fuegos artificiales, m. – ватромет
fuente, f. – фонтана
fuera, adv. – изван, напољу
fuerte, adj. – јак/јака
función, f. – представа
fútbol, m. – фудбал
futbolista, m. – фудбалер
futuro/a, adj. – будући/будућа

G

gafas, f. – наочаре
galleta, f. – кекс
gallina, f. – кокошка
ganador/a, m. f. – победник/победница
ganar – победити
gastar – потрошити
gato, m. – мачка
gemelos, m. – близанци
general, m. – генерал
girar – скренути
goma, f. – гумица
gordito/a, adj. – дебељушкаст/
дебељушкаста
gorro, m. – капа
gracioso/a, adj. – смешан/смешна
grande, adj. – велики/велика
granja, f. – фарма; имање
gris, adj. – сив/сива
guante, m. – рукавица
guapo/a, adj. – леп/лепа
guardería, f. – вртић
guisante, m. – грашак
guitarra, f. – гитара

H

hablar – говорити, причати
hacer – радити
hacer daño – шкодити; повредити
hacer la cama – наместити кревет
hacer los deberes – (у)радити домаћи
hacer ruido – скрати (супу и сл.)
hacer una carrera – тркати се
hacer una redacción – (на)писати састав
hacia, prep. – према, ка
hada madrina, f. – добра вила
halagar – ласкати
helado, m. – сладолед
helicóptero, m. – хеликоптер
hermanastra, f. – полусестра

hermano/a, m. f. – брат/сестра
hermano/a mayor/menor – старији/
млађи брат/сестра
hijo/a, m. f. – син/ћерка
historia, f. – прича
hombro, m. – раме
hora, f. – сат
horario, m. – распоред
hospital, m. – болница
hoy, adv. – данас
huerto, m. – врт
huevo, m. – јаје
huevo cocido, m. – кувано јаје
huevo frito, m. – пржене јаје

I

idea, f. – идеја
igualito/a, adj. – исти/иста
importar – бити важно
importante, adj. – важан/важна
imposible, adj. – немогуће
infancia, f. – детињство
inglés, adj. – енглески
inolvidable, f. – незабораван
instrumento, m. – инструмент
inteligente, adj. – паметан/паметна
intentar – покушати
intento, m. – покушај
invierno, m. – зима (годишње доба)
invitación, f. – позив
invitar – позвати; частити
ir – ићи
isla, f. – острво

J

jamón, m. – шунка
jardín, m. – башта
jersey, m. – џемпер
jirafa, f. – жирафа
joven, adj. – млад/млада
juego, m. – игра
jueves, m. – четвртак
jugar – играти се
jugar al escondite – играти се жмурке
juguete, m. – играчка
julio, m. – јул
junio, m. – јун
juntos/as, adj. – заједно
justo, adv. – праведно; фер

K

kárate, m. – карате

L

lámpara, f. – лампа
lápiz, m. – обична оловка
largo/a, adj. – дугачак/дугачка
lavabo, m. – лавабо
lección, f. – лекција
leche, f. – млеко
lechuga, f. – зелена салата
lejos, adv. – далеко
lento/a, adj. – спор/спорва
león, m. – лав
letra, f. – слово, рукопис
levantarse – устати
libre, adj. – слободан/слободна
libreta, f. – свеска
libro, m. – књига
limón, m. – лимун
limpiar – чистити
limpio/a, adj. – чист/чиста
lindo/a, adj. – леп/лепа
llamar(se) – звати(се)
llegar – стићи
lleno/a, adj. – пун/пуна
llevar – носити
llevarse bien – лепо се слагати
llorar – плакати
llover – падати киша
lobo, m. – вук
loco/a, adj. – луд, луцкаст/луда, луцкаста
Los tres cerditos – Три прасета
luego, adv. – онда, затим
lugar, m. – место
luna, f. – месец
lunes, m. – понедељак
luz, f. – светло

M

madrastra, f. – маћеха
maestra, f. – учитељица
mágico/a, adj. – чаробан/чаробна
maíz, m. – кукуруз
maleta, f. – кофер
malo/a, adj. – зао/зла
mamá/mami f. – мама
mancha, f. – мрља, флејка
mandón/mandona, f. – који воли да
наређује

manga, f. – рукав
mano, f. – шака
mantequilla, f. – путер
manzana, f. – јабука
mañana, f. – сутра
maquillaje, m. – шминка
maravilloso/a, adj. – диван/дивна
marcar un gol – дати гол
marido, m. – муж
marrón, adj. – браон
martes, m. – уторак
marzo, m. – март
más, adv. – више
masticar – жвакати
matemáticas, f. – математика
mayo, m. – мај
mayor, adj. – старији/старија
mazorca, f. – клип кукуруза
median noche, f. – поноћ
médico/a, m. / f. – лекар
melocotón, m. – бресквица
mensajero/a, m. f. – гласник
mercado, m. – пијаца
mermelada, f. – мармелада
mes, m. – месец
mesa, f. – сто
mezclar – мешати; промешати
mi, adj. – мој/моја
miel, f. – мед
miércoles, m. – среда
miniatura, f. – минијатура
mirar – (по)гледати
mochila, f. – ранац
mojarse – поквасити се
molinillo, m. – млинчић
moneda, f. – новчић
monitor/a, m./f. – инструктор
mono, m. – мајмун
montaña, f. – планина
montar a caballo – јахати коња
montar en bicicleta – возити бицикл
montar en trineo – санкати се
moño, m. – пунђа
moraleja, f. – поука
moreno/a, adj. – црнокос/прнокоса
mucho/a, adj./adv. – много
mueble, m. – намештај
mugir (vaca) – мукати (крава)
mujer, f. – жена
multiplicar – множење; помножити (у
математици)

muñeca, f. – лутка
mus, m. – нека карташка игра
música, f. – музика
muy, adv. – веома

N

nada, pron. – ништа
nadar – пливати
naranja, adj. – наранџаст/наранџаста
naranja, f. – поморанџа
narciso, m. – нарцис (цвет)
nariz, f. – нос
nata, f. – шлаг
natación, f. – пливање
naturaleza, f. – природа
Navidad, f. – Божић
necesar – бити потребно
negro/a, adj. – црн/црна
nervioso/a (estar), adj. – нервозан/
нервозна
nevár – падати снег
nevera, f. – фрижидер
nieta/a, m. f. – унук/унука
nieve, f. – снег
niño/a, m. f. – дечак/девојчица
Nochebuena – Бадње вече
nombre, m. – име
norte, m. – север
nosotros/as, pron. – ми
nota, f. – оцена
noviembre, m. – новембар
nube de algodón – шећерна вуна
nube, f. – облак
nuestro/a, adj. – наш/наша
nuevo/a, adj. – нов/нова
número, m. – број
nunca, adv. – никад

O

o, conj. – или
obedecer – послушати
octubre, m. – октобар
odiаr – мрзети
ojо, m. – око
ola, f. – талас
oler – мирисати
ordenado/a, adj. – уредан/уредна
ordenar – кредити
oreja, f. – ухо
organizar – организовати
otoño, m. – јесен

oveja, f. – овца
ovillo, m. – клупко

P

paciencia, f. – стрпљење
padre, m. – отац
paella, f. – пилав
pisaje, m. – пејзаж
pala, f. – лопатица
palomitas, f. – кокиџе
panadería, f. – пекара
pantalón corto, m. – шорц
pantalón vaquero, m. – фармерке
pantalón, m. – панталоне
papá/papi, m. – тата
papel, m. – улога; папир
papelería, f. – књижара
papi, m. – татица
para, prep. – за
paraguas, m. – кишобран
parchís – друштвена игра „Човече, не
љути се“
parecer – изгледати, чинити се
parecerse a... – личити на...
parecido/a, adj. – сличан/слична
pared, f. – зид
parque, m. – парк
parque de atracciones, m. – луна парк
parte, f. – део
participar – учествовати
partido, m. – утакмица
pasar – јди
pasar la pelota – додати лопту
pasarlo bien – лепо се провести
pasear – шетати
pasillo, m. – ходник
paso de peatones, m. – пешачки прелаз
pastel, m. – колач
pastelería, f. – посластичарница
patatas fritas, f. – помфрит
patio, m. – двориште
patita, f. – ножица
pato, m. – патка
pavo, m. – ћурка
paz, f. – мир
pedir un deseo – замислити жељу
pegamento, m. – лепак
pegar – (за)лепити
peinado, m. – фризура
peligroso/a, adj. – опасан/опасна
pelirrojo/a, adj. – риђ/риђа

pelo, m. – коса
pelota, f. – лопта
peluca, f. – перика
peluquería, f. – фризерски салон
pendiente, m. – минђуша
pensar – мислити
pepino, m. – краставац
pequeño/a, adj. – мали/мала
pera, f. – крушка
perder – изгубити
perdiz, f. – јаребица
perdonar – оправдати
perfecto/a, adj. – савршен/ савршена;
одличан/одлична
perro, m. – пас
persona, f. – особа
pertenercer – припадати
pescado, m. – риба
pescar – пецити
pesentar – представити
pez, m. – риба
piano, m. – клавир
picar – (и)сецкати; убости/ујести (рак,
инсект, ...)
pie, m. – стопала
pierna, f. – нога
pillar – ухватити
pimiento, m. – паприка
piojo, m. – вашка
pipa, f. – семе сунцокрета
piruleta, f. – лизалица
piscina, f. – базен
pitufo, m. – штрумпф
pizarra, f. – табла
plan, m. – план
planta, f. – спрат
plátano, m. – банана
plateado/a, adj. – сребрн/сребрна
plato, m. – јело, тањир
plato, m. – тањир
playa, f. – плажа
poco, adv. – мало
poder – моћи
pollo, m. – пиле
polvo, m. – прах
poner/recoger la mesa – поставити/
распремити сто
poner huevos – носити јаја (кокошка)
ponerse (algo de ropa) – обући, обути
ponerse (el sol) – залазити (сунце)

portarse (bien, mal) – понашати се (лепо,
ружно)
postre, m. – дезерт
practicar (algún deporte) – бавити се
неким спортом, тренирати нешто
precioso/a, adj. – диван/дивна
preferido/a, adj. – омиљен/омиљена
preocuparse – бринути
presentar (a alguien) – представити
(некога); упознати (некога са неким)
prestar – позајмити (некоме)
primavera, f. – пролеће
primo/a, m./f. – рођак/рођака
princesa, f. – принцеза
príncipe, m. – принц
probar – пробати
prometer – обећати
pronto, adv. – брзо; ускоро
proteger – заштитити
próximo/a, adj. – следећи/следећа
pueblo, m. – село
puente, m. – мост
pues, conj. – па
pulsera, f. – наруквица
punta, f. – врх
puntos cardinales, m. – стране света
puro/a, adj. – чист/чиста

Q

qué, pron. – шта
quedar (bien, pequeño, grande) – стајати/
бити (лепо, мало, велико)
quedarse – остати; задржати се
querer – хтети, желети, волети
querido/a, adj. – драги/драга
queso, m. – сир
quién , pron. – ко
quieto/a, adj. – миран/мирна

R

ramo (de flores), m. – букет (цвећа)
rana, f. – жаба
rápido, adv. – брзо
rastrillo, m. – грабуљице
rato, m. – тренутак, моментат
ratón, m. – миш
rayuela, f. – игра школице
recoger – покупити
recordar – сећати се; подсетити
recreo, m. – велики одмор

recuerdo, m. – поздрав
 regalar – поклонити
 regalo, m. – поклон
 regla, f. – лењир
 regresar – вратити се
 reino, m. – краљевство
 reírse – смејати се
 relacionar – повезати
 repartir – поделити
 repetir – поновити
 representar – представљати
 respetar – поштовати
 restar – одузимање; одузети (у математици)
 rico/a, adj.– укусан/укусна
 río, m. – река
 rizado, adj. – коврџав
 robot, m. – робот
 rodilla, f. – колено
 rojo/a, adj. – црвен/црвена
 ropa, f. – одећа
 rosa, adj. – розе
 rosa, f. – ружа
 rotulador, m. – фломастер
 rubio/a, adj. – плавокос/плавокоса
 ruido, m. – бука

S

sábado, m. – субота
 saber – знати
 sacapuntas, m. – резач
 sacar – изнети
 sala (de deportes), f. – сала за физичко
 salado/a, adj. – слан/слана
 salir – изаћи
 salón, m. – дневна соба
 saltar – скакати
 saltar a la comba – прескакати конопац
 saludar – поздравити
 sandía, f. – лубеница
 sano/a, adj. – здрав/здрава
 seguro, adv. – сигурно
 semana, f. – седмица, недеља
 sentarse – сести
 sentir – бити жао
 señor/a, m./f. – господин/госпођа
 septiembre, m. – септембар
 servicio, m. – услуга
 ser – бити
 servilleta, f. – салвета
 seta, f. – печурка

sí, adv. – да
 siempre, adv. – увек
 siguiente, adj. – следећи/следећа
 silla, f. – столица
 silvestre, adj. – шумски
 simpático/a, adj. – симпатичан/
     симпатична
 sin querer – случајно
 sofá , m. – кауч
 sol, m. – сунце
 solo/a, adj. – сам/сама
 sólo, adv. – само
 sonar – звучати, пиштати
 sonido, m. – звук
 soñar – сањати
 sopa, f. – супа
 soplar – дувати
 sordo/a, adj. – глув/глувана
 sorpresa, f. – изненађење
 Su Alteza – Ваша Висости
 su, adj. – његов/њен/њихов
 sucio/a , adj. – прљав/прљава
 sudadera, f. – дуксерица
 Sudamérica – Јужна Америка
 suelto, a, adj. – пуштен, пуштена
 sueño, m. – сан
 suerte, f. – срећа
 suficiente, adj. – довољан, довољна
 sumar – сабирање; сабрати (у
     математици)
 supermercado, m. – супермаркет
 sur, m. – југ

Т

tacón, m. – штиклла
 tal, adj. – такав/таква
 talla, f. – величина
 también, adv. – такође
 tampoco, adv. – ни
 tarde, f. – поподне
 tarjeta, f. – честитка
 tarjeta de navidad, f. – новогодишња
     честитка
 tarta, f. – торта
 té, m. – чај
 techo, m. – плафон
 teléfono, m. – телефон
 tenedor, m. – виљушка
 tener – имати
 tener calor – бити вруће (некоме)
 tener cuidado – пазити, бити опрезан

tener frío – бити хладно (некоме)
tener hambre – бити гладан
tener miedo – плашити се
tener prisa – журити
tener razón – имати право, бити у праву
tener sed – бити жедан
tener sueño – бити поспан
tener tiempo – имати времена
tener una idea – имати идеју
tener/no tener ganas – бити/не бити
расположен за нешто
terminar – завршити
terraza, f. – тераса
tiburón, m. – ајкула
tiempo, m. – време
tienda, f. – продавница
tijeras, f. – маказе
tímid/o/a, adj. – стидљив/стидљива
tío/a, m./f. – јак, стриц, теча/јуна,
стрина, тетка
tiovivo, m. – вртешка (у луна парку)
típico/a, adj. – типичан/типична
tirar – бацити
tobogán, m. – тобоган
tocar un instrumento – свирати неки
инструмент
todo/a , adj. – сав/сва, све
tomar – пити
tomar el sol – сунчати се
tomate, m. – парадајз
tortilla, f. – тортиља, омлет
tortuga, f. – корњача
tostada, f. – тост
traer – донети
tráfico, m. – саобраћај
traje, m. – одело, костим
tranquilo/a, adj. – миран/мирна
trasladarse – преселити се
travieso/a, adj. – несташан/несташна
trenza, f. – плетеница
triángulo, m. – троугао
trineo, m. – санке
trotar – каскати (коњ)
trozo, m. – парче
tu, adj. – твој/твоја
tú, pron. – ти
tulipán, m. – лала

U
uña, f. – нокат
usar – користити
uvas, f. – грожђе

V
vaca, f. – крава
vacaciones, f. – распуст
vago/a, adj. – ленъ/лења
vale, adv. – важи
vario/a, adj. – различит/различита
varita mágica, f. – чаробни штапић
vecindario, m. – комшијук
vecino/a, m./f. – комшија/комшиница
vela/velita, f. – свећица
venenoso/a, adj. – отрован/отровна
venir – доћи
ventana, f. – прозор
ver – видети
verano, m. – лето
verdad, f. – истина
verdadero/a, adj. – прави/права
verde, adj. – зелен/зелена
verdura, f. – поврће
vestido, m. – хаљина
vestirse – обући се
viajar – путовати
viejo/a, adj. – стар/стара
viernes, m. – петак
vino, m. – вино
visitar – посетити
vivir – живети
volar – летети

Y
y, conj. – и, а
yo, pron. – ja

Z
zanahoria, f. – шаргарепа
zapatería, f. – продавница обуће
zapatillas (de deporte), f. – патике
zapato, m. – ципела
zoo, m. – зоолошки врт
zumo, m. – сок

АНЂЕЛКА ПЕЈОВИЋ
МИРА АНДРИЈЕВИЋ
JENNY TERESA PERDOMO GONZÁLEZ

¡HOLA, AMIGOS!

Шпански језик за 4. разред основне школе
Приручник за наставнике

Прво издање, 2006. година

Издавач
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ
Београд, Обилићев венац 5
www.zavod.co.yu

Ликовни уредник
БРАНИСЛАВ НИКОЛИЋ

Корице
ИВАН МИЈАЛКОВИЋ

Графички уредник
СЛАЂАНА МАНОЈЛОВИЋ

Лектор текста на српском језику
ЈЕЛИЦА НЕДИЋ

Лектор текста на шпанском језику
LUIS ANTONIO MONZÓ LIMÉNEZ

Коректор
ТАМАРА МИЛИЋ

Компјутерска обрада текста
„АДИМАР“, Земун

Обим: 2 ½ штампарских табака
Формат: 17 × 24 см

Рукопис предат у штампу септембра 2006. године.
Штампање завршено октобра 2006. године.
Штампа